

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิธีการประมาณช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์โดยใช้วิธีบูตสเตรปและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของช่วงความเชื่อมั่นที่ประมาณด้วยวิธีต่าง ๆ ที่พัฒนาขึ้นและวิธีของ Bonett มีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

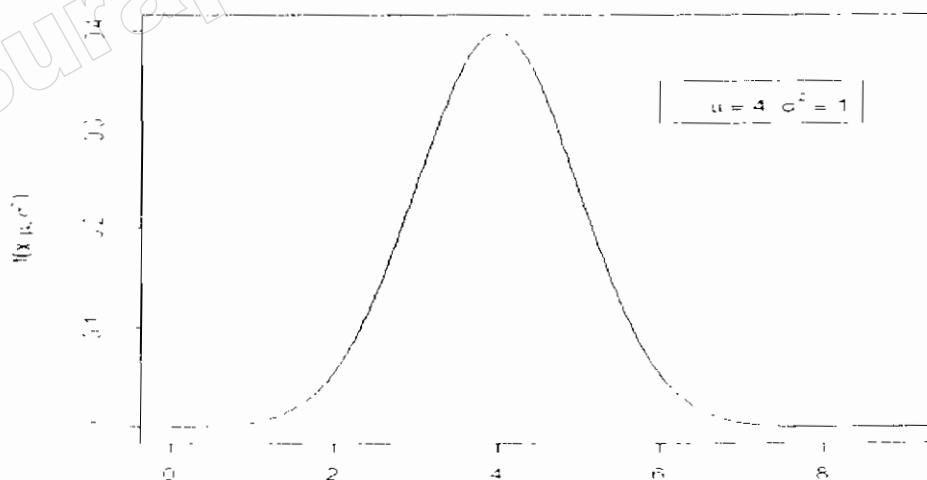
1. ช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ที่นำเสนอใหม่ในงานวิจัยนี้มี 4 วิธี ได้แก่

- วิธีบูตสเตรปเปอร์เซ็นต์ไทล์
- วิธีบูตสเตรป 2
- วิธีบูตสเตรปที
- วิธีบูตสเตรปที่ร่วมกับวิธีของ Bonett

2. เปรียบเทียบประสิทธิภาพของช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ที่นำเสนอใหม่และของ Bonett (2006) โดยมีการกำหนดขอบเขตดังนี้

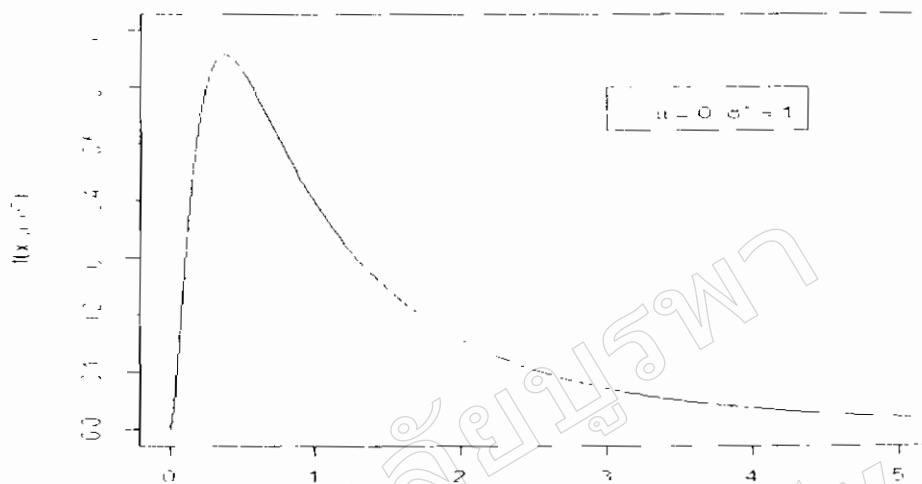
2.1. กำหนดการแจกแจงความน่าจะเป็นของประชากรที่ศึกษา คือ

- การแจกแจงปกติ เมื่อ $\mu = 4$ และ $\sigma^2 = 1$ สัมประสิทธิ์ความเบ้ คือ 0

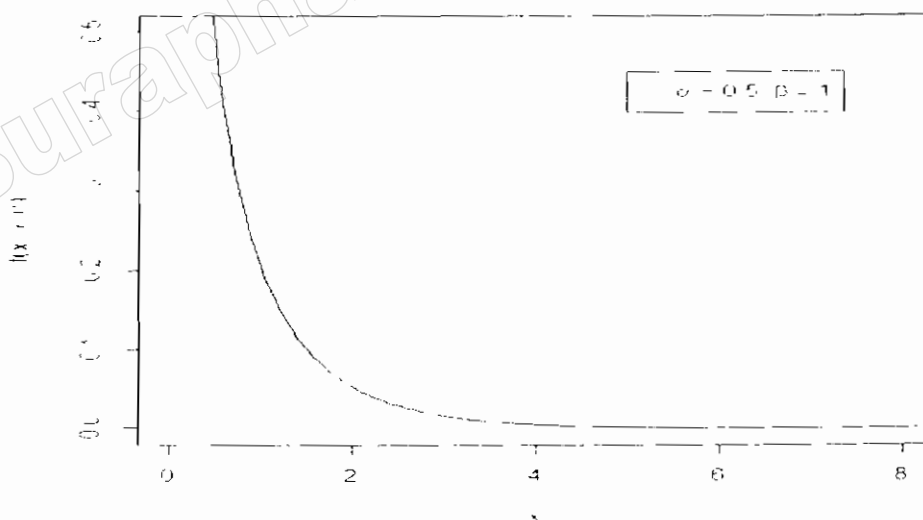
ภาพที่ 3-1 กราฟแสดงลักษณะการแจกแจงปกติเมื่อ $\mu = 4$ และ $\sigma^2 = 1$

- การแจกแจงล็อกนอร์มอล เมื่อ $\mu = 0$ และ $\sigma^2 = 1$ สัมประสิทธิ์ความเบ้ คือ 6.1848

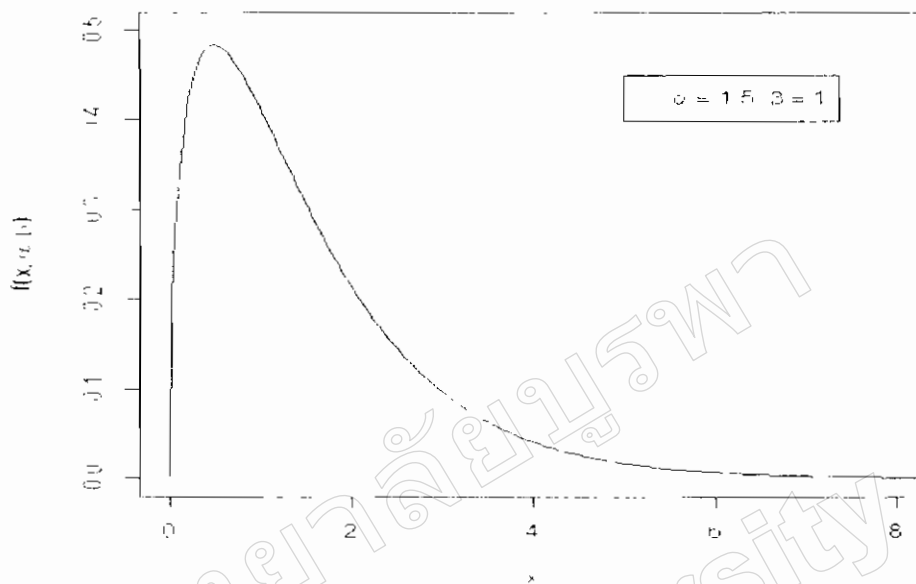
ภาพที่ 3-2 กราฟแสดงลักษณะการแจกแจงล็อกนอร์มอล เมื่อ $\mu = 0$ และ $\sigma^2 = 1$

- การแจกแจงแกมมา เมื่อ $\alpha = 0.5$ และ $\beta = 1$ สัมประสิทธิ์ความเบ้ คือ 2.8284

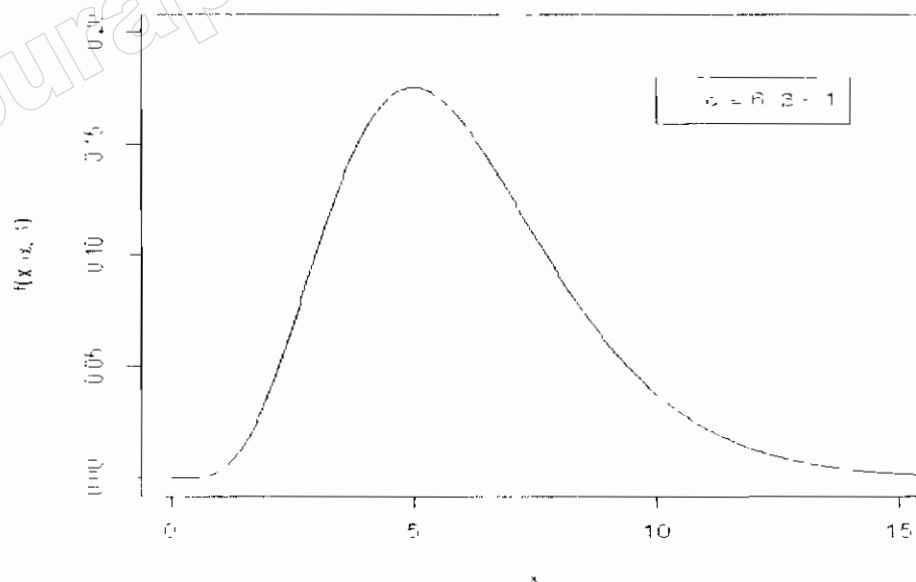
ภาพที่ 3-3 กราฟแสดงลักษณะการแจกแจงแกมมา เมื่อ $\alpha = 0.5$ และ $\beta = 1$

- การแจกแจงแกมมา เมื่อ $\alpha = 1.5$ และ $\beta = 1$ สัมประสิทธิ์ความเบ้ คือ 1.6329

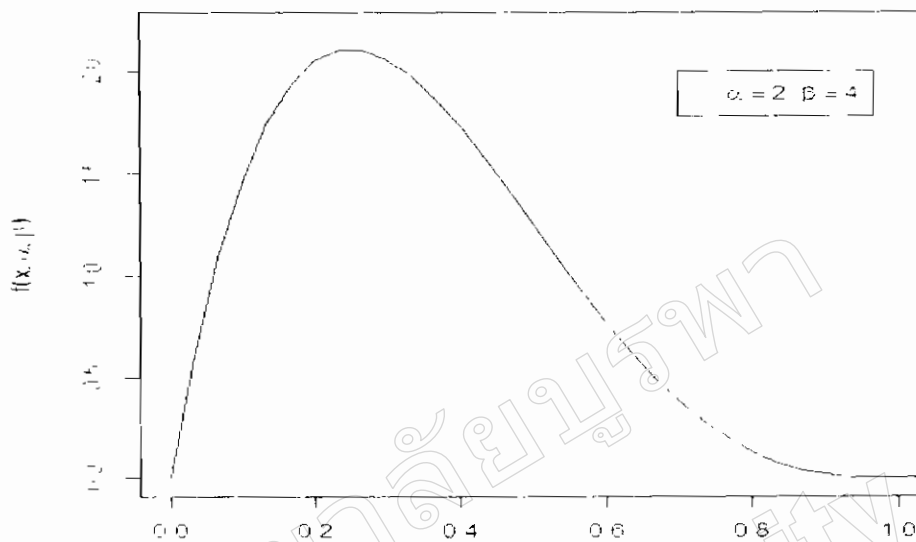
ภาพที่ 3-4 กราฟแสดงลักษณะการแจกแจงแกมมา เมื่อ $\alpha = 1.5$ และ $\beta = 1$

- การแจกแจงแกมมา เมื่อ $\alpha = 6$ และ $\beta = 1$ สัมประสิทธิ์ความเบ้ คือ 0.8165

ภาพที่ 3-5 กราฟแสดงลักษณะการแจกแจงแกมมา เมื่อ $\alpha = 6$ และ $\beta = 1$

- การแจกแจงบีต้า เมื่อ $\alpha = 2$ และ $\beta = 4$ สัมประสิทธิ์ความเบ้ คือ 0.4677

ภาพที่ 3-6 กราฟแสดงลักษณะการแจกแจงบีต้า เมื่อ $\alpha = 2$ และ $\beta = 4$

2.2 ขนาดตัวอย่าง (n)

- ตัวอย่างขนาดเล็ก คือ 10 และ 25
- ตัวอย่างขนาดใหญ่ คือ 50 และ 100

2.3 สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.95

2.4 จำนวนรอบของการสุ่มโดยวิธีบูตสเตรป (B) เท่ากับ 2,000 ครั้ง

2.5 จำนวนรอบของการจำลองตัวอย่างสุ่มเท่ากับ 50,000 ครั้ง

วิธีการศึกษาประสิทธิภาพของช่วงความเชื่อมั่น

ในการประมาณช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ด้วยวิธีต่าง ๆ 5 วิธี มีขั้นตอนการศึกษาประสิทธิภาพ ดังนี้

1. กำหนดขนาดตัวอย่างและลักษณะการแจกแจงความน่าจะเป็นของประชากรที่

ทำการศึกษา

2. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ตามการแจกแจงและพารามิเตอร์ที่กำหนด

2. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ตามการแจกแจงและพารามิเตอร์ที่กำหนด
 3. จำลองตัวอย่างสุ่ม $y_1, y_2, \dots, y_n$ ให้มีขนาด n และมีการแจกแจงและพารามิเตอร์ตามที่กำหนด

4. ประมาณช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 ด้วยวิธีของ Bonett และวิธีที่นำเสนอ 4 วิธี ดังนี้

1. วิธีของ Bonett
2. วิธีบูตสเตรปเปอร์เซ็นต์ไทล์
3. วิธีบูตสเตรป Z
4. วิธีบูตสเตรปที
5. วิธีบูตสเตรปที่รวมกับวิธีของ Bonett

5. คำนวณค่าความน่าจะเป็นครอบคลุม (Coverage Probability) และค่าความยาวเฉลี่ย (Average Length) ของช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์

5.1 คำนวณค่าความน่าจะเป็นครอบคลุม

ในการคำนวณค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมของช่วงความเชื่อมั่นในแต่ละกรณีของการแจกแจงและขนาดตัวอย่าง ทำได้โดยนำช่วงความเชื่อมั่นที่ประมาณได้จากแต่ละวิธีมาตรวจสอบว่าช่วงความเชื่อมั่นนั้นครอบคลุมค่าพารามิเตอร์ CQV' หรือไม่ หากช่วงความเชื่อมั่นที่คำนวณได้จากวิธีใดครอบคลุมค่าพารามิเตอร์ CQV' จะทำการนับจำนวนครั้งแล้วบวกสะสมไว้โดยในแต่ละกรณีของการแจกแจงและขนาดตัวอย่างจะคำนวณช่วงความเชื่อมั่นซ้ำ 50,000 ครั้ง ค่าบวกสะสมที่ได้คือจำนวนครั้งทั้งหมดที่ช่วงความเชื่อมั่นที่ประมาณได้ครอบคลุมค่าพารามิเตอร์ CQV' จากนั้นนำค่าผลบวกสะสมที่ได้หารด้วย 50,000 จะได้ค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมของช่วงความเชื่อมั่นที่ประมาณด้วยวิธีต่าง ๆ ทั้ง 5 วิธี

ดังนั้น การหาค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมคำนวณได้จาก

$$\text{ความน่าจะเป็นครอบคลุม} = \frac{\sum_{i=1}^{50000} \text{Coverage}_i}{50000} \quad (6)$$

กำหนดให้ Coverage_i คือ ค่าที่ช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ในการทำซ้ำครั้งที่ i จะครอบคลุมค่าพารามิเตอร์สัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์

$$\text{โดย } \text{Coverage}_i = \begin{cases} 1; & L_i < CQV < U_i \quad ; i = 1, 2, \dots, 50000 \\ 0; & \text{otherwise} \end{cases}$$

เมื่อ U_i คือ ขีดจำกัดความเชื่อมั่นด้านบนในการทำซ้ำครั้งที่ i

L_i คือ ขีดจำกัดความเชื่อมั่นด้านล่างในการทำซ้ำครั้งที่ i

ศึกษาของมจร มหาวิทยาลัยบูรพา
ว.เสนีสข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

5.2 ค่าความยาวเฉลี่ย (Average Length)

สำหรับการคำนวณค่าความยาวเฉลี่ยของช่วงความเชื่อมั่นที่คำนวณจากวิธีการประมาณช่วงความเชื่อมั่นแต่ละวิธีในแต่ละกรณีของการแจกแจงและขนาดตัวอย่าง ทำได้โดยนำช่วงความเชื่อมั่นที่ได้มาหาผลต่างระหว่างขีดจำกัดความเชื่อมั่นด้านบนและขีดจำกัดความเชื่อมั่นด้านล่าง จากนั้นนำค่าผลต่างที่ได้มาบวกสะสมไว้เมื่อคำนวณช่วงความเชื่อมั่นครบ 50,000 ครั้งนำค่าผลบวกสะสมมาหารด้วย 50,000 ค่าเฉลี่ยที่ได้คือค่าความยาวเฉลี่ยของช่วงความเชื่อมั่น ดังนี้

$$\text{ค่าความยาวเฉลี่ย} = \frac{\sum_{i=1}^{50000} (U_i - L_i)}{50000} \quad (7)$$

U_i คือ ขีดจำกัดความเชื่อมั่นด้านบนในการทำซ้ำครั้งที่ i

L_i คือ ขีดจำกัดความเชื่อมั่นด้านล่างในการทำซ้ำครั้งที่ i

6. สรุปผลการศึกษาโดยพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมและค่าความยาวเฉลี่ยของช่วงความเชื่อมั่น

ในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการประมาณช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ทั้ง 5 วิธี จะพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมและค่าความยาวเฉลี่ยของช่วงความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ในแต่ละสถานการณ์ของการศึกษา โดยลำดับแรกจะพิจารณาค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมของช่วงความเชื่อมั่นของแต่ละวิธีก่อน หากช่วงความเชื่อมั่นที่ประมาณด้วยวิธีใดมีค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมใกล้เคียงค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.95 มากที่สุด วิธีนั้นจะเป็นวิธีการประมาณช่วงความเชื่อมั่นที่มีประสิทธิภาพที่สุด หากมีช่วงความเชื่อมั่นที่ประมาณด้วยวิธีบางวิธีมีค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมใกล้เคียงสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.95 พอ ๆ กัน จะพิจารณาเปรียบเทียบค่าความยาวเฉลี่ยของช่วงความเชื่อมั่นที่ประมาณด้วยวิธีเหล่านั้น หากช่วงความเชื่อมั่นที่ประมาณด้วยวิธีใดมีค่าความยาวเฉลี่ยของช่วงความเชื่อมั่นน้อยกว่าวิธีนั้นจะเป็นวิธีการประมาณช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ที่มีประสิทธิภาพที่สุด

ในกรณีที่มีช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัมประสิทธิ์การแปรผันควอร์ไทล์ที่ประมาณด้วยวิธีบางวิธีมีค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมใกล้เคียง 0.95 พอ ๆ กัน โดยมีวิธีหนึ่งให้ค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมที่มากกว่า 0.95 และอีกวิธีหนึ่งให้ค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมน้อยกว่า 0.95 จะถือว่าวิธีที่ให้ค่าความน่าจะเป็นครอบคลุมมากกว่า 0.95 เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากกว่า